

Wystawienie faktury w KSeF nie rozpoczyna biegu terminu płatności, a adresat nie ma obowiązku jej płacić. A co w przypadku przesłania wizualizacji faktury?

[Subskrybuj nas na Youtube](#)

[Zapisz się na newsletter](#)

[Dołącz do ekspertów](#)

29 kwietnia 2026, 13:42

Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy
Doradztwo podatkowe

Witold Modzelewski

Radca prawny i doradca podatkowy, prezes Instytutu Studiów Podatkowych, profesor Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Jeden z najwybitniejszych specjalistów w zakresie podatków i prawa podatkowego.

Podatnicy, którzy rozpoczęli „pierwsze starcie” z KSeF (ring wolny), bardzo często zadają dwa fundamentalne pytania: (1) czy adresat faktury ustrukturyzowanej, który ją nawet odebrał (albo nie odebrał) z KSeF, może zostać skutecznie przymuszony do jej zapłaty, gdy upłynie termin płatności określony przez wystawcę na tej fakturze, (2) czy pracownik, który ma dostęp do KSeF i fizycznie wystawia te faktury, będzie musiał zapłacić VAT z tej faktury, jeżeli przez pomyłkę wyśle ją do innego niż kontrahent podmiotu (pomylił NIP).

Odpowiedź na pierwsze pytanie jest zarazem prosta i skomplikowana. **Sam fakt wysłania faktury do KSeF (czyli jej „wystawienia” w tym systemie), nie rodzi jakichkolwiek skutków cywilnoprawnych.** Również brak jej „odebrania” nawet przez podatników wymienionych w art. 106gb ust. 1 ustawy o VAT nie ma znaczenia prawnego: nie jest to czyn zabroniony i zagrożony karą. Mówiąc wprost: ustawodawca zapomniał o wprowadzeniu tego nakazu.

Ale dla większości adresatów tych faktur, którzy są wymienieni w art. 106gb ust. 4 tej ustawy, samo wystawienie tej faktury jest zdarzeniem, którego nie znają i nie muszą znać: dopóki nie zostanie z nimi formalnie uzgodnione jej „udostępnienie” nic oni nie wiedzą o jakiejś fakturze. Jest rzeczą oczywistą, że moment pojawienia się w KSeF faktury z zaproponowanym terminem płatności nie ma żadnego znaczenia dla nabywcy, chyba że umowa stanowi wprost, że ten moment ex contractu rozpoczyna bieg terminu płatności. Skoro prawie nikt nie ma takich zapisów lub są one całkowicie sprzeczne z tą zasadą, nabywca nie zna nawet wysokości i tytułu potencjalnego zobowiązania.

Słuchacze na szkoleniach zadają na co dzień oczywiste pytanie: **czy będąc w pierwszej grupie adresatów tych dokumentów (art. 106gb ust. 1 ustawy o VAT), gdy zauważymy, że w KSeF pojawi się jakaś faktura, czy już biegnie termin płatności? Odpowiedź jest: NIE, chyba że ktoś nieopatrznie na to się wprost zgodził**, co jest z punktu widzenia interesów nabywcy oczywistym błędem. W przypadku drugiej, większościowej grupy podmiotów (art. 106gb ust. 4 tej ustawy), odpowiedź na to pytanie jest z istoty negatywna.

A co, gdy wystawca faktury ustrukturyzowanej przezornie również wyśle zgodnie z umową lub życzeniem fakturę w postaci tradycyjnej lub jakąś „wizualizację”? Odpowiedź jest dość prosta: **jeżeli zgodnie z umową oraz zwyczajami handlowymi, od doręczenia tej postaci faktury biegnie termin płatności, to ów dokument wywołuje skutki cywilnoprawne.**

Skutki otrzymania "wizualizacji" faktury "wystawionej" w KSeF

Gorzej z „wizualizacją” – wszystko zależy od tego, jaki ma status ten dokument. Jeżeli jak twierdzi oficjalna doktryna, nie jest to „faktura”, to jej przesłanie nie ma żadnego znaczenia („nikt nie zapłaci jakiejś

WAŻNE

Jaki z tego morał? Zapłacenie faktury wysłanej do KSeF („wystawionej” w KSeF) nie jest obowiązkiem adresata.

„wizualizacji”). A jeżeli jest to inna (np. papierowa lub elektroniczna) postać tej samej faktury i strony umowy będą honorować ten dokument jako skuteczne określenie wysokości roszczenia i rozpoczęcie biegu terminu płatności, to doręczenie tego dokumentu wywołuje skutki prawne. Kto ma takie zapisy w umowie na temat „wizualizacji”? Chyba nikt.

A tak na marginesie: **wbrew tworzonej oficjalnie legendzie, „wizualizację” faktury należy uznać co do zasady za fakturę w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy o VAT, czyli adresat powinien ją opłacić a przede wszystkim zarchiwizować.** Dla adresatów faktur, o których mowa w art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT, KSeF nie ma żadnego znaczenia prawnego.

Błędny NIP w fakturze wystawionej w KSeF

Odpowiedź na drugie pytanie jest brutalna: w świetle art. 108 ust. 1 ustawy o VAT i judykatury, wysłanie do KSeF faktury z błędnym numerem NIP, oznacza, że jest to faktura „pusta”, chyba że da się ją skutecznie anulować. Jeżeli nastąpiło to bez wiedzy i zgody podatnika, czyli z winy pracownika, to on musi zapłacić kwotę VAT-u z tej faktury.

Absurd? Oczywiście, ale cały system KSeF jest przecież koszmarnym snem, z którego chcemy się obudzić.

Prof. dr hab. Witold Modzelewski

oprac. Paweł Huczko